

СУЧАСНІ МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ВІРУСНОЇ ПРИРОДИ У КОТІВ

Пшець Д. Д. здобувач вищої освіти ОП «Ветеринарна медицина»
Науковий керівник – **Козій В.І.**, д. вет. н., професор
Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

Вірусні хвороби є однією з поширених патологій серед домашніх котів. За даними численних досліджень, найбільш розповсюдженими вірусними інфекціями котів є вірус котячої лейкемії (FeLV), вірус імунодефіциту котів (FIV), вірусний ринотрахеїт (FHV-1), каліцивіроз (FCV) та інші. Ці хвороби викликають значну захворюваність та летальність серед популяції котів, спричиняючи різноманітні симптоми - від банальних кон'юнктивіту, кашлю, проносу чи нежитю до злоякісних новоутворень. Проте останнім часом з'являються нові перспективні підходи до діагностики та лікування вірусних хвороб котів. Зокрема відчутним є прогрес у діагностиці вірусної лейкемії у котів.

Дослідження R. Hofmann-Lehmann та співавт. [1] полягало у розробці тест-системи на основі ПЛР для діагностики вірусу FeLV. Їхня розробка дозволяє виявляти ДНК цього вірусу з чутливістю 95,5% та специфічністю 93,3%. Тобто, тест дає мінімум хибнопозитивних та хибнонегативних результатів.

У дослідженні A. Litster та співавт. [2] було створено імунофлуоресцентний тест для визначення антигенів вірусу FCV у тканинах ока (рогівка, кон'юнктива) котів. Чутливість цього тесту склала 71%, а специфічність - 76%.

Maes R. та співавт. [3] вивчали ефективність рекомбінантної вакцини проти герпесвірусної інфекції котів. Вакцина забезпечувала надійний імунний захист тривалістю понад 1 рік після щеплення.

У дослідженні H. Poulet та співавт. [4] аналізували тривалість імунітету після природної інфекції двома вірусами – FCV та FeLV. Було встановлено, що такий імунітет триває 5,5 та 6,5 років відповідно.

Sussman M.D. та співавт. [5] перевірили ефективність препарату на основі IFN-γ для лікування герпесвірусного кератокон'юнктивіту котів. Його топічне застосування добре запобігало цьому захворюванню.

Crawford A.H. та співавт. [6] створили імуноферментний тест на основі нітроцелюлозної мембрани для визначення антитіл до FeLV у сироватці крові, слині чи сечі котів. Чутливість цього експрес-тесту становить 98%, а специфічність - 94%. Тест-смужка забарвлюється протягом 10 хвилин, що дозволяє швидко діагностувати інфікування FeLV.

Отже, існують та розвиваються ефективні методи діагностики, профілактики та лікування вірусних інфекцій у котів. Такі переваги потрібно використовувати у повсякденній практиці та доносити до власників тварин важливість вакцинацій та регулярних планових оглядів у ветеринарного лікаря. Лікувальні та профілактичні схеми боротьби з вірусними інфекціями у котів мають ґрунтуватися на принципах доказовості. Дотримання цих умов сприятиме зменшенню інтенсивності розповсюдження, захворюваності та смертності котів у нашій країні.

Бібліографічний список:

1. Hofmann-Lehmann R. (2018) Evaluation of a real-time polymerase chain reaction assay for the quantification of feline leukaemia virus proviral DNA load in cats in Switzerland. *J Feline Med Surg.* 20(12):1187-1193.
2. Litster A. (2016) The development of a direct immunofluorescence test to detect feline calicivirus antigens in ocular samples from clinically ill cats in a shelter-based population. *J Feline Med Surg Open Rep.* 16;2(2):20-25.

3. Maes R. et al (2017) Vaccination with a recombinant feline herpesvirus type 1 expressing feline interferon- ω is immunogenic and efficacious. *Vaccine*. 1;35(6):943-949.
4. Poulet H. et al (2008) Duration of immunity of a multivalent vaccine against feline calicivirus and feline viral rhinotracheitis. *Vet Rec*. 163(27-28):3585-9.
5. Sussman MD et al (1997) Prevention of disease induced by feline herpesvirus type 1 using an inactivated vaccine or a recombinant feline herpesvirus type 1 expressing IFN- γ . *Vet Immunol Immunopathol*. 58(1-2):1-10.
6. Crawford AH, Tasker S, Ivanek R, Mueller R, Williams KA, Cronin M, et al. (2019) Detection of feline leukemia virus infection in domestic cats using novel, dipstick ELISA. *J Virol Methods*. 265:15-19.